

49-75 = 27 d. 16.

MAZÁN TÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Az előfizetésben átvéve.	
Éves áron	16 h.
Éves áron	4 "
Éves áron hához hordva	
Éves áron	20 hon.
Éves áron	5 "
Éves áron postán szállítva	
Éves áron	24 hon.
Éves áron	6 "
Éves áron	8 fillér.

Politikai napilap

Megjelenik minden nap, a hét napján.
Önnap utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Nagyvárad, Salföldi Deak-utca 2.
A szerkesztőség kéziratok véssé-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a Kiadó-
hivatalhoz intézendők.

LXIII. évfolyam 49. szám.

Nagyvárad

Csütörtök, 1917 március 1.

A „Lakonia” elsüllyesztésének jelentősége.

Budapest, február 28. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik **A Handels Bieded** írja, hogy a **Lakonia** elsüllyesztése az első olyan ellenséges cselekedet, amelynek bekövetkezésétől tették függővé **Wilson** magatartását.

Budapest, február 28. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A **Cunard** hajózási társaság közli, hogy a **Lakonia** utasai közül három egyén meghalt, valamint hat matróz is elpusztult.

Budapest, február 28. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A **Lakonia** elsüllyesztése került a tengeri események előterébe. Ez fogja előidézni **Wilson** döntő lépését. A 20 tonnás szénszállító hajó, mely **London** felé tartva, valószínűleg hadianyagokat is szállított. A hajót előzetes figyelmeztetés nélkül süllyesztették el. Az eltűntek között van 8 amerikai, köztük két csikági hölgy.

Hágából jelentik: A **Lakonia** eltűntjei között van **Hoy Marry** és társa csikági nő, **Maring** tanár, valamint a **Tribune** munkatársa, **Ipone**.

Londonból jelentik: a **Lakonia** megtorpedözása alkalmával az utasok közül két amerikai nő megfagyott. A hajót két torpedó érte. A második 20 perc múlva követte az elsőt, mikor már a mentő csónakot lebecsátották. A **Lakonia** vasárnap délelőtt 10 órától reggelig lebegett a víz színén, míg nem elsüllyedt. Az eltűntek száma 18.

Ostromállapot Péterváron.

Budapest, február 28. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: **Az orosz kormány a duma meggyújtása napján kihirdette Péterváron az ostromállapotot. Minden zavargást fegyveres erővel fognak elnyomni.**

Győzelmes harcaink Valeputnánál.

Keleti harcok. Budapest, február 28. (Hivatalos.) **Mackensen** vezértábornagy hadseregharcvonala. Nincs különösebb jelentőségű esemény.

József főherceg vezérezredes hadseregharcvonala. Kampolungtól keletre megsemmisítettünk egy ellenséges tábori őrséget. A valeputnai ut két oldalán csapataink tegnap délután meglepő támadással szemben rohanmal elfoglaltak több magaslati állást. Az alaguttmászpontot a védelmi művek szétrombolása után kedvezőtlen fekvése miatt az ellenség beavatkozása nélkül kiürítettük. Az összes többi elfoglalt területet több máskecs támadással szemben megtartottuk.

A nap zsákmánya 12 tiszt, több mint 1300 főnyi legénység, 11 gépfegyver és 9 aknavető.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala. Lucktól nyugatra rehamcsapataink rajtaütöttek egy orosz előőrsön. **Höfer.**

Angol előretörések visszaverése.

Égyoldali harcok.

Az **Artois** arcvonal néhány helye ellen intézett angol felderítő előretöréseket visszavertünk.

Az **Ancra** területen állásaink előterében a gyalogsági harcok hadvezetőségünk asán-déki szerint folytak le.

Vaillytól nyugatra az **Aisne** mentén folyó biztosító csapataink egyikén a franciák rajtaütöttek. Az őrállás és a már fogságban levő megszálló csapat ellentámadással ismét a miénk lett.

A **Maas** balpartján a franciáknak erős tüzelés után éjjel **Avocourt**tól északkeletre fekvő állásaink ellen intézett részátadással megfiúsultak.

Marichtól nyugatra a **Vogez**ekben egy felderítő osztag vállalkozásai kudarcot val-lostak.

Több mint 1300 fogoly az Erdős-Kárpátokban.

Keleti harcok.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsoportja. A helyzet változatlan.

József főherceg vezérezredes harc-vonala. A valeputnai ut mindkét oldalán, az **Erdős-Kárpátok** déli részén csapataink jól előkészített, bravúrosan végrehajtott támadása több orosz magaslati állást juttatott birtokunkba. 12 tisztet és több mint 1300 főnyi legénységet foglyul ejtettünk, 11 géppuskát és 9 aknavetőt zsákmányoltunk. Az elfoglalt vonalakat több éjjeli támadással szemben megtartottuk. Az utól délre az oroszoktól elfoglalt támaszpontot, védelmi be-
rendezéseik megsemmisítése után, e pontnak ránk nézve kedvezőtlen fekvése miatt, az ellenség behatása nélkül kiürítettük.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja. Nincs ujság.

Macedóniai front.

A **Cserna** hajlásban az olaszok a **Paralovotól** keletre február 12 én a 16 órák elfoglalt magaslati állásokat bőséges tüzelőkészítés után nagy erővel megtámadták. Támadásuk nagy veszteségükkel omlott össze. Egy talpalatnyi földet sem veszítettünk.

Nincs szükség nemzetiségi pártra.

Az áruló szökevényeket megbüntetik. Nagy vihar a képviselőházban.

Budapest, febr. 28.

A képviselőház ülését délután fél 4 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök.

Folytatták a kormányjelentés vitáját.

Szigeszkú József szólal fel a román kérdésben: A napokban szó volt román nemzetiségi párt alakításáról. Ennek nincs sem célja, sem értelme. A románok helyezkedjenek el a meglévő pártok keretein belül. A magyarok és a hazafias románok új vérszerződése képezi az egyenjogúsítás és a kölcsönös megértés alapjait. (Helyeslés) Schmiedt Károly multkori beszédére megjegyzi, hogy a visszatérők ügyét meg kell vizsgálni és a bűnösöket halálra kell ítélni, árátlanokat sulyítani azonban nem szabad. A 20,000 dezertorra vonatkozóan megjegyzi, hogy sajnálatos dolog, ha az igaz, azonban nem tehet róla senki, mivel dezertorok a háború alatt mindig voltak. Helytelenül, hogy Schmiedt hazafiasági rangfokozatot létesít a nemzetiségiak között. A románok jobb fokon áll a tekintetben a szászoknál. Végül kéri a kormányt, hogy szigorúan büntesse meg a hazárulókat, azonban védje meg a tiszta érzelmű románokat. (Általános helyeslés.)

Tisza István gróf miniszterelnök válaszol. Hisz, hogy pártkülönbség nélkül örül mindenki az elhangzott hazafias nyilatkozatnak. Hisz, hogy a románok a magyarokkal nemcsak jogi, hanem testvéri kapcsolat alkotnak. Ne alkossanak külön pártot, hanem helyezkedjenek el a meglévő pártok kereteiben. Sajnálja, hogy Szigeszkú különbséget tesz a románok és a szászok hazafisága között.

A Schmiedt multkori beszédére vonatkozóan megjegyzi, hogy az ellenség behatolása Erdélybe 4-5 hétig tartott, ezen idő alatt 70-80 kilométernyire jöttek be. Ennyi idő kellett, hogy kellő hadsereget gyűjtsenek az ellenség kiverésére. A románok hazafiságukat megmutatták: nemcsak a székelyek, hanem románokból álló ezredek is jelentkeztek az erdélyi frontra.

Sajnos több helyen egyesek érintkeztek az ellenséggel. Ezek névsorát összeállítják, igyekeznek, hogy ez a névsor a lehető legpontosabb legyen, hogy a bűnösök elvehessek méltó büntetésüket. Minden esetben a legnagyobb lelkiismeretességgel járnak el. Erdély román intelligenciája között többen vannak megbüntetésre, akik a visszatértek között szerepelnek.

Polemizál Pallavicini legutóbbi kijelentésével. A Mundus-ügyre vonatkozóan felhívja Pallavicinire a Hitelbankkal való összeköttetését. — Az összeférhetlenségi ügyekre vonatkozóan kijelenti, hogy minden egyes esetben a legszigorúbban járnak el.

Etelmaszerkesztésük az aratásig elengedő, azonban addig is önmegőrzésükre és szivós felelősségre van szükségünk. Az ipari cikkek maximálása nagy nehézségekbe ütközik, mivel ezáltal a nyersanyagok termelése és behozatala megszűnnék.

Andrássyval szemben kijelenti, hogy nem hiva a koncentrációnak, a demokratikus politika híve, a népnek meg kell adni a jogokat, de csak akkor, ha minden előfeltétel megvan hozzá.

Pallavicini György szólal fel ezután személyes kérdésben a Tisza elhangzott kijelentésével kapcsolatban. Kijelenti, hogy hajlandó minden jóvámra, amely a Hitelbanktól és annak intézményeitől származik, hadijótékonyosra felajánlani, ha 10 munkapárti képviselő is követni fogja példáját és hajlandó minden Hitelbanktól származó jóvámra lemondani, ha Tisza is ugyanezt teszi.

Tisza felel. Birókának egyrészt kéri egy kenderiparvállalatnak, amely összeköttetésben van a Hitelbankkal. Ha erre utal, izléstelen dolog volt azt felhozni.

Ezre a kijelentésre a Károlyi- és néppárt körében általános felháborodás támadt, kiabáltak egyre messze:

— Rendre, rendre!

10 percig magakadt a tanácskozás mente. Beck Lajos, Juth János, Szombatházi

etb. folyton kiabáltak: Rendre, rendre! A Károlyi pártról kiabáltak az elnök felé:

— Utasítsa rendre a miniszterelnököt.

— Az elnök köteles mindenkit rendre utasítani.

A zaj egyre tart, Károlyi, Lovász, Beck Lajos etb. kiabálnak. Károlyi beszélni próbál, de a lármában nem sikerül.

Az elnök Károlyit rendutasítja.

Károlyi: Az elnök előtt nem hajlok meg!

Jobboldaltól kiáltások: Kötelez!

Károlyi nem hajlok meg, ha huszonötzör, vagy százhuszonötzör megszólít is.

Pál Alfréd (Károlyi felé): Dollár király!

A zaj egyre nő.

Károlyi kijelenti, hogy Amerikában pénzt gyűjtöttek pártosokra, de az tiszta pénz volt, nem mint a munkapárté, amelyet választási célokra szolgált a bankoktól. Annak a pénznek szaga van!

Közeben a zaj csillapodott. Még két felvétel történt személyes kérdésben, aztán áttértek az interpellációkra.

Preszly Elemér a hadifoglyok ügyében interpellált.

Tisza megpyugtató választ adott, amelyet tudomásul vettek.

Pallavicini a Gazdaszövetség ügyében, Sümegi a papíráruk ügyében interpellált. — Ez utóbbinak Tisza válaszolt.

Az ülés fél 10 órakor ért véget.

Adorján Emilt elítélte a Kuria.

A m. kir. Kuria tegnap folytatta Weinberger Lajosné, dr Adorján Emil és Balogh Leo bűnügyének tárgyalását Rhéday Miklós tanácselnök elnöklésével. A tegnapi tárgyaláson dr Adorján Emil védelmére került a sor, kinek védelmét Gál Jenő dr védő terjesztette elő. A védő azt vitatta, hogy az Emilia gőzmalom könyveinek átvizsgálása után már nem adhatták a pénzt Walzer Lónártnak megvesztegetés céljából, hogy az igazságtól eltérő szakvéleményt adjon. A tanuk igazolták, hogy dr Adorján Emil sohasem érintkezett Walzerrel s tanuk igazolták azt is, hogy ellenezte a pénz felajánlását még sürgetés céljára is. Dr Adorján Emil mint Weinbergerné védője járt el ebben az ügyben.

Azután Dési Géza mondotta el védőbeszédét Balog Leo Lajos védelmében. Ezután a kir. Kuria meghozta a következő ítéletet:

A Kuria megsemmisítette a törvényszék ítéletét s Weinberger Lajosné megvesztegetés miatt egy évi fogságra és 2000 korona pénzbüntetésre, dr Adorján Emilt, mint büntegéd t egy évi és három hónapi fogságra és 1500 korona pénzbüntetésre, Balog Leo Lajost nyolc hónapi fogságra és 500 korona pénzbüntetésre ítélte.

A Walzer Lónártnak felajánlott 10000 koronáról megállapította a Kuria, hogy nem megvesztegetésül ajánlották fel, hanem sürgetési díj.

Az ítéletet délután 2 órakor hirdette ki az elnök. Az ítélet indoklásában a Kuria megállapítja, hogy a vállaltaknak a katonai szállítónak megvesztegetésre irányuló eseteleménye az 1915 XV. tc. 10. szakaszának második bekezdésébe ütközik.

A törvényszakasznak első bekezdése akkor lett volna alkalmazandó, ha Weinbergerné és Balog a katonai szaktörőt megvesztegetés, hivatali kötelességének megszegésére való célzattal akarták volna megjutalmazni.

A Kuria a tárgyalás után arra az eredményre jutott, hogy Weinbergerné és a másik vádlott eseteleménynek ilyen célzattal nem állapítható meg. Megállapította a bíróság, hogy a 10.000 koronának a felajánlása a Walzer által vezetendő vizsgálat megsürgetése érdekében történt, ennél fogva a 2. bekezdésbe ütköző vétséget lehetett megállapítani.

A legfelső bíróság ugyancsak megállapította Walzernek közhivatalnokai minőségét.

Balogot és Adorjánt nem tettes társnak, hanem büntegédeknek minősítette a Kuria. Adorjánt ennek dacára azért büntette szigorúbban, mivel súlyosbító körülménynek vette intelligenciáját és ügyvédi kvalifikációját.

Az entente lapokból.

Szerkesztő ur kérését sietik teljesíteni, mikor néhány különösen minket is érdeklő közleményt halászk ki az entente lapokból, tudva, hogy a nagykorúságot nem csupán a formális események érdeklik, de szívesen hallanak egyes német ellenségeink szociális életéről, helyzetéről és főképp mint vélekednek ellenségeink személynél nézve a központi hatalmokról.

Mint azt már egyszer megírtam, Magyarország Ausztriától elég elnéző a véleményük és nem lennek róluink oly gyűlölettel mint a „barbár” nézetekről, különösen a tengerszállítók megjelenése óta. Sőt ha alkalom kínálkozik, elég tárgyilagosak velünk és például a koronázási ünnepségről egész hasábkot írt a Matin, kiemelve azt a fényt és pompát, melyet különösen a magyar zászlók minden ünnepélyes alkalommal kifejtnek hírességet és ékesszólókat és pompás ruháikkal Rézszólamon írt Csernoch hercegprímás személyéről és a képviselőház impozáns felvonulásáról stb.

Visszont a gyakori osztrák miniszterválasztással kapcsolatban megjegyzi, hogy a magyar politika erős befolyással érvényesült. Mert tudni kell, mondja egyik francia lap, az Osztrák-Magyar monarchia feje az idő szerint nem Clamm Martinec vagy Carnin, hanem Tisza, ki diktatori hatalmával a brit Cranwell Olivér szerepében tetszeleg megének. Ez ránk bizelgő volna, ha igaz volna.

Gyűlölettel és gúnyval írt Louis Forest, Zimmermann külügyi államtitkárról, ki a Wilsonnak küldött jegyzékében bejelenti a tengerszállítók tekintet nélküli alkalmazását. „Zimmermann ravasz és pózoló mint általában fajtája a porosz. Jegyzékében csak úgy dobálódzik az emberiség javára szóló kifejezésekkel: a tengernek szabadsága, a független politika, a népek önrendelkezési joga, a béke és együttműködés a jövő háború elkerülése miatt, a törvények és jogok tisztelése, a becsület, humanizmus . . . stb. végül kerekén kiütközik: de ha holnapról kezdve amerikai hajóra mer szállni irgalmatlanul a tenger fenekére lesz küldve, mint a Lusitania utasai.”

Különben úgy Angliában mint Franciaországban nagyban toborzózik a nőknek csak hadicélt szolgáló alkalmazására. Intelligenciájuk szerint alakultak különböző szakosztályok, melyek a jóléti bizottsághoz vannak beosztva. Egyik szakosztály feladata pl. a municiógyárakban és ipari műhelyekben alkalmazott sok százaszer nő hidegen hagyott tühélyének és gyermekeinek gondozása. Mutassa meg a francia nő az egész világnak, szól a felhívás, hogy nem igaz a róla terjesztett rágalmak — hogy csak a hiúság és laza erkölcsnek él — mert tud a helyzet megszüntetésére emelkedni és az eddig tett nagy áldozatok után meg nagyobb áldozatokat is hozni.

Darvassy Lajosné.

* „Moroson szappan-por.” Nem kell szappan, sem szód, sem mosópor. Hőféltre tesz, a ruhának rem árt, minden csomagban a törvényszéki egyetemes tanúlevény. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 koronára. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13—02.

Szalonta ünnepe.

A százados Arany-évfordulón.

Köszönik, hogy a nagy-szalontai Arany Emlékegyesület az országos ünnep elhalasztásával egyidejűleg úgy határozott, hogy március 2-án, a jubileum napján szűkebb keretek között is ünnepélyesen áldoz Arany János emlékeztetének.

Az országos ünnep elhalasztása dacára megtartja március 2-án tervezett díszközgyűlést a szalontai képviselőtestület is így hivatalosan is megtartja a város százados jubileumát.

A program szerint a képviselőtestület díszközgyűlése péntek délelőtt 10 órakor lesz a szalontai városbáza dísztermében.

A képviselőtestület díszközgyűlésén fogja ünnepélyesen felajánlani a város az Arany-szülőház szomszédos teltét az Emlékegyesületnek az Arany-néprajzi múzeum céljaira.

A díszközgyűlés után a közgyűlési teremben fogja megtartani az Arany Emlékegyesület ünnepélyét, a melyen Tatár Balázs elnök ünnepi beszédet mond, Szendrey Zsigmond főgimnáziumi tanár felolvasást tart, Bay József s. lelkész Léva József „Arany bölcsője” című jubileumi költeményét olvassa fel, a főgimnázium és a polgári leányiskola együttes énekkora pedig Arany-dalokat ad elő.

Tegnap délelőtt 11 órakor közgyűlést tartott a képviselőtestület, mely az ünnepi díszközgyűlés programját véglegesen megállapította.

Új irángelvek a hadisegély megállapításánál.

A fizetéses bevonult katona családja is kaphat segélyt.

A honvédelmi miniszter rendelete.

Bihar-megye elispáni hivatalához a honvédelmi miniszter nagy fontosságú rendelete érkezett meg tegnap, amely a hadisegély utalványozását s az arra való jogosultság megállapítását egészen új, méltányos elvekre fekteti. Eddig ugyanis kevés kivétellel az volt a gyakorlat, hogy az olyan bevonult családja, aki az állam vagy egyesek részéről díjazásban részesült: állami segélyt nem kapott. A miniszter ide vonatkozó rendelete így hangzik:

— Az a körülmény, hogy a hadszolgálati törvény alapján bevonult egyén az állam, vagy egyesek részéről díjazásban, vagy ítéleti díjban részesült: a segély megállapításánál csak akkor lehet akadály, ha ennek a díjazásnak egy rapra eső összege nagyobb, mint aranyai volt az illető egyének bevonulása előtti átlagos napi keresete.

— Ellenben, ha ez a díjazás kisebb az átlagos napi kereseténél, akkor a két összeg közötti különbséget arányig a segély megállapításra.

— Abban az esetben azonban, ha a bevonult egyén nem ugyanabban a városban, községben teljesít szolgálatot, ahol a családja lakik: a család részére segély még abban az esetben is megállapítható, ha a

jelenlegi díjazás nagyobb volna, mint a bevonulás előtti átlagos napi kereset.

A rendeletben felhívja a miniszter az illetőket arra, hogy az eddig elutasított ügy tárgya körvényeket vegye felülvizsgálat alá, a jövőben pedig az eljárási tartozó illetékes hatóságok ezen alapelvek szerint bírálják el a hadisegély iránti kérvényeket.

A miniszteri rendelet méltányos gondolkodásra valló alapelvei alkalmasak arra, hogy a község széles rétegében megelégedést váltsanak ki.

A király kapui elé.

Hajdu Flórián izgatási pöre a táblán.

Hajdu Flórián baranyamezői g. keleti lelkészt a nagyváradai királyi törvényszék tavaly novemberben két évi börtönrre ítélte írgatás és osztálygyűlésre való felhívás miatt. Az elítélt ugyancsak 1916 augusztus 27-én a nyárló vasúti állomáson Filippi János tanító és fellelőge előtt ilyeneket mondott:

— Az oroszok majd leverik a magyarokat Szerbiában s ha Dabrecsen elesik, vége Magyarországnak, mert a sikon tudnak előrenyomulni. A mi pénzünk meg fog semmiválni s az orosz pénz lesz az érvényes. Nem értem, hogy a bolgárok a magyaroknak segítenek, mikor a bolgárok és oroszok egy valláson vannak. A tisztviselők és nyugdíjasok meg fognak semmiválni s Bukovinában is egy oláh papot tettek meg kormányzóknak. Itt is úgy lesz.

Egy halottai terem pedig így beszélt:

— Az oláhok elfoglalták Brassót, Nagy-szeben, Fogarast és Temesvárt, Kolozsváron keresztül ha túl lesznek, Dabrecsent elfoglalják és Budapestet is, de Bécsbe is elmennek a király kapui elé, de ne féljétek, ne féljétek, az oláhokat nem bántják, csak a magyarokat és a zsidókat. A tanítót akasztják fel legelőbb az embereit. A magyar király is köthet sarkantyut és szaladhat.

Az ítélet ellen a terhelt és a királyi ügyészség is fellebbezett. A királyi tábla Harmathy Károly kuriai bíró elnöklésével tegnap tárgyalta ezt a bűnpert. A vádlottat saoronyos fogházor kísérték a terembe. Az ügy ismertetése után

Baróthy Pál főügyészhelyettes tartotta meg vádbeszédét. A lelkészt élethivatalában magasabb erkölcsi feladatokra kötelezi hivatali szemben is elfoglalt helyzete, még inkább a magyar állammal és polgáraival szemben. A törvény különös védelem alá helyezte a vádlott által elkövetett bűncselekmények ellen az államot és polgárait s mert a vádlott vétett, megfelelő büntetést kér. Az objektív és minden részletében magasabb erkölcsi szempontokból érvelő beszéd után

ifjabb Zigre Miklós dr. védőbeszédében hangsúlyozta, hogy a vádlottak lelkiállapota fontos a cselekmény elkövetés idejében. A jegyzőkönyv nem ad vissza ilyen finom nüansokat, hibás is. A tanukat kellene hallani. Filippi János tsnu neve Filippi János és r. kath., nem g. kath. s jó magyar. Ezt nem akarthatta felizgatni a pap, aki ittas volt. hiszen kitért a lámpát s majdnem tüzet okozott. Nem volt gyűlésezet, nem hívott fel senkit, nem izgatott a pap. Felolvas An-

gyal Pál dr. egyetemi tanárnak a kérdésre azt nagy munkájából érveket s kijelenti, hogy ha az állam azt kívánja, hogy részegségben is magasabb erkölcsi nivót őrizzen meg az ember, kezdje avval, hogy tiltsa el az alkoholt. Az önbizalom, a végső győzelembe vetett hit élesztése szűkeges, kell, de ezt a pap nem akarta lerombolni, felmentést, esetleg enyhébb ítéletet kér.

A királyi tábla Hajdu Flórián büntetését egy év és 4 hónapra szállította le. Az ítélet jogerős.

Tábori levelezőlapok és levelek.

A fagyos, hideg lövészárokban, a Kárpátok havas szikláiban, a sáros szerb földön, az oláh síkságon, Itália mosolygó kék ége alatt, Szibéria zord hómezőin... mindenütt egyforma vágyakozással várják hazulról a hírt. Rózsaszín táborlapok összemelgítenek két messzelevő szívet, két összekövánkozó, messzelevő lelket.

Órom a jóhir, órom tán a panasz is, amit a táborlap viszen el az idegenbe szakadt magyar katonának. Ünnepe van a lövészárokban, ha levél érkezik, ha a csomagból elgeretta, meleg ruha kerül ki; sir óromében a hadifogoly, ha Magyarországból posta érkezik.

S milyen aggodalom van itthon, ha a táborlap, táborisomag visszaérkezik. Talán már nem is él — szakad fel a fájdalmas féltetem. Arra nagyon ritkán terelődik a gondolat: hátha a küldemény nem helyesen volt címezve, nem kellőképp volt felszerelve, tiltott tartalom, vagy tiltott szöveg volt a visszaférkező óra.

Ezért kívánunk az alábbiakban — szakavatott készből eredő — útmutatást adni egyes fontos kérdésekben a tábori levelezésre vonatkozólag.

Azt ma már mindenki tudja, hogy a hadrakelt sereg tagjaival való postaforgalmat a tábori posta és hadtápostahivatalok látják el. Lényegében a kettő egy, a kettő közötti különbséget nem is magyarázzuk. Azt is mindenki tudja, hogy miképp történik a tábori lap és levél küldése, a leggyesze-
rűbban úgy, hogy a lapot, vagy levelet megírjuk s a legközelebbi postaládába bedobjuk.

A dolog azonban nem ilyen egyszerű, mint ahogy látszik. A jól címezett tábori lap és levél még a mai közlekedési viszonyok mellett is 4-5 nap múlva a címzett hazáig jut, míg a hiányosan, helytelenül címezett lapoknak, leveleknek kétszer, háromszor annyi idő is kell.

Tanfócskákat a tábori lapok és levelekre nézve így foglalhatjuk össze:

Inkább tábori lapokat írjunk, mint leveleket és inkább röviden írjunk, mint hosszasan. Lehetőleg azokat a tábori lapokat használjuk, amelyeket a posta árusít, mert a megárlpar által előállított tábori lapok címezdala minis olyan utbaigazítottan előnyös, mint a posta által kiállítottaké, leggyakrabban a címezdala nagyrészt a szövetséges uralkodók képi foglalják el s a feladó nevének feljegyzésére nem jut elég hely. Mindig tintával írjunk és soha tinta, vagy ép közönséges írónapló. Legjobb a fekete tinta, rózsaszín alapon a szokásos veres tintát nem látjuk jól és a szemet is bántja.

A címben mindig benne legyen a vezetéknév és keresztnév, a rendfokozat és osztály (szad, o. zlop stb.) legnyilvánosabban az osztály és (szad, lovasszásad, íteg.) De sose legyen benne a dandár, hadosztály, hadtest, hadsereg köztársaság megnevezése. Hadihajón tartózkodók részére küldendő lapokon és leveleken a címben a hadihajó nevét is meg kell említeni.

A tábori vagy hadtápostá számít

mindig a lap vagy levél jobb oldali bal sarkára írjuk az arra előnyomott helyen.

A cím oldalon semmi más írás ne legyen csak a cím és lapokozat, baloldali részen a feladó, levelekéül a feladó nevét mindig a hátoldalra írjuk fel. A címben az ilyen jelöléseket: kedves édes apának, tekintetes, megyságas stb. hagyjuk el.

A legelőravezetőbb mód arra, hogy a címezés helyes legyen az lenne, amit már sokan meg is valósítottak, ha a feladó, mondjuk 100 darab tábori lapon a címet előnyomtatná. A Tiszántúli nyomdája már akélt díjazás mellett ezt készséggel vállalja.

Hogy hívták azelőtt?

Kuriózitásból közöljük le ezt az érdekes névsort, amellyel senkit sem akarunk megbántani. Érdekes azonban a névsor sok szempontból.

Magyarosított vagy irói álcnevek alatt a következők fejtenek ki gazdag térválságot:

Molnár Ferenc = Neumann Ferenc, Szomoró Dezső = Weisz Mór, Szomoró Emil = Weisz Emáuel, Biró Lajos = Blau Lajos, Langyal Mányhért = Lobovics Mányhért, Kóber Tamás = Basemann Adolf, Kenedi Géza = Kaufmann Géza, Nadas Sándor = Neumann Sándor, Szomaházy István = Steiner Arnold, Miklós Andor = Klein Armin, Szöllőssy Zsigmond = Deutsch Zsigmond, Dósi Lajos = Dax Lajos, Róvusz Béla = Reicher Albert, Béla Henrik = Bernstein Chajim Nochem, Adorján Andor = Laokenbacher Andor, Kemény Simon = Kohn Simon, Kabos Ede = Rosenberg Ede, Kéri Pál = Krámer Pál, Timár Szaniszló = Schwarzenberg Béla, Lakatos László = Kellner László, Farkas Pál = Wolfner Pál, Szatmári Mór = Gottlieb Mór, dr. Bary Ágost = Rosenthal Hugó, Ignátus = Veigelsherg Hugó, dr. Fabinyi Füzesséry István = Forstner Izidor, Badó Jób = Rosenberg Jakab, Jób Dániel = Ziffer Dávid, Gábor Andor = Greiner Andor, dr. Molnár Jenő = Müller Jakab, Miklós Jenő = Studlika Jenő, Ujvári Péter = Neuvelt Pinkáss, Erdősi Dezső = Ehrenwald Dávid, Berkes Imre = Berger Izidor, dr. Barnát Ottó = Singer Ottó, Tomáskény István = Steingassner István, Emőd Tamás = Fleischer Ernő, Szép Ernő = Schön Ernő, Kovács Lidia = Frank Lidia, Lévár Miklós = Lederer Miklós, Gőndör Ferenc = Krausz Náthán.

Az államségélyesek nélküli panasza.

Az állami hadiségélyt élvező asszonyok és családok között nagy elégtelenséget kellett, hogy február 15 én csak felát kapták annak az összegnek, amit azelőtt egy hónapra kaptak.

Természetesen különféle kombinációkkal magyarázták ezt a rájuk néve kellemetlen dolgot. Egyik azt állította, hogy eddig előbb kapták a segélyt s most azért vonták le tőlük a fél hónapot, mások pedig a hírlapokat okolták, mert szerintük a sok újságikk hangzattal állandóan, hogy a hadiségélyes asszonyok nem dolgoznak, hanem inkább bérik a hadiségéllyel s inkább szűk körülmények között hanyólnak.

Mivel pedig február 15 én egy hónapra járó segélyre számítottak, nagyot csalódtak, szidták a kormányt és a sajtót egyformán.

A dolog magyarázata pedig egyszerűen az, hogy a belügyminiszter elrendelte, miszerint ezután nem a hónap elején, hanem 15 én kell kifizetni az államségélyt, még pedig arra az egész hónapra. Így a kifizetésű összeg fele előre, fele pedig utólag szől.

Nagyvárad városánál az államségélyeket január 15-én kifizették a február 15 ig terjedő időre, vagyis egy teljes hónapra. Hogy azonban a miniszter rendelkezéseinek eleget tethessenek s hogy a március 1-től a hónap végéig járó összeget március 15 én fizethessék ki, most február 15 én csak a március 1 ig terjedő időre fizethették ki az államségélyt.

Az államségélyt élvezőkön tehát nem esett sérellem, csak az lehet kellemetlen rájuk néve, hogy március 15 ig nem juthatnak segélyhez, akkor azonban megkapják az egész márciusra járó segélyösszeget.

Az Isonzo menti Tárogyatóból.

Dr. Váradi Ödön főhadnagy szerkesztésében jelenik meg az Isonzo mellett küzdő honvédek pompás kis hadiújságja. Ennek a legutóbbi számából közöljük a következő jóízű apróságokat:

A leleményes tisztiszolga.

Hiába, még nem halt ki a tisztiszolgákból sem minden leleményesség.

Egy ezredbeli hadnagy bajtársammal történt meg, mikor a harcóról egy pár hétre a káderhez került, az alábbi zamatos eset.

Egy kis lánykának W. hadnagy volt hűséges lovagja, s a naponta megismétlődő látogatások a családnál, csak növelték a gyengéd érzelmeket.

Egy nap hűlés miatt betegen feküdt a kislány ágyában s nem fogadhatta szerelmes lovagunk látogatását. A gavallér hadnagy beszólitja Pistát s átad neki egy levelet s 3 koronát:

— Pista, csináltass egy kis csokrot, vidd el a kisasszonyhoz a levéllel együtt, mond ott meg, fogadja jó szívvvel e csekélységet s kívánok mielőbbi jobbultat.

— Igenis hadnagy ur, megértettem.

Pista elmegy s dolgát elvégezve visszatér.

— Na Pista átadtál mindent s szép volt a csokor?

— Igenis hadnagy ur, de csokrot nem vittem, mert az üzlet zárva volt.

— Hát mit adtál át? kérdi rosszat sejtve a hadnagy.

— Hát kérem átadtam a 3 koronát és mond...

A Rákóczi-ut legforgalmasabb részén emeletesház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416

A Pótkalászi BORKIS birtok...
Ara 1 korona 80 fillér. Kapható kiskörmög...
Puskas István Apolló drogériájában...
Köszönat 7/B.

tam: Azt izeni a hadnagy ur, hogy a kisasszony fogadja e csekélységet jó szívvél, de jó lesz mielőbb megjavulni.

Dagadt arccal bizonyította másnap Pista a hadnagy urnak jó szívet és adakozó kedvét.

Siasz Károly hadnagy.

A pipa.

Egy vitéz népfelkelő találkozik a Granicsár telepen az egyik tisztjél.

Tiszteletlenül félreáll az utból és keményen szalutál. Pompásan kivágja a négy taktust, úgy ahogy azt a szent Reglama előírja, miközben a szájában felejt a pipát.

Öreg, mondja a tiszt, ez szép volt, de talán még sem dukál hozzá, hogy a pipát a szájában hagyja.

Bjnye, feleli az öreg, erről bizony megfelejtkeztem. De nem baj: úgy sincs benne dohány.

HIREK

A Kath. Kőr Arany-émlék-ünnep.

Mint már írtuk, a Kath. Kőr pénteken, március 2-án délután 5 órakor a Szent László-teremben Arany János születésének száz éves évfordulója alkalmából emlékünnepélyt rendez. A műsor a következő:

1. Magyar rapzodia régi magyar témák fölött. Hegedűn előadja Schmolczor Béla III. éves tanítójától. Zongorán kíséri Resch Mihály képezési vezetőnk.

2. Arany János: a) Hős fiad ha él e? b) A toronyban deket haragdosnak, (szövegét Petőfiktől, zenéje Arany Jánostól), c) Árva pólya, (Bartalus), d) A bujdosó, (Mosonyi), e) A hegedű száraz fája, f) Haj! Iharfa, g) Felnyszergelem szürke paripámat. Énekli Bikari Sándor, a Szigligeti színház művésze, zongorán kíséri Resch Mihály.

3. Arany János emlékezete. Előadás, tartja dr. Némethy Gyula tb. kanonok, teológiai dékán.

4. Arany János: Telenrehabás. Melodramatikusan zenéjét szerzette Révfy Géza. Szavaltja Sztachó Duca, zongorán kíséri Bezzay Anna polg. isk. tanárnő.

Az ünnepélyen beléptéj nincsen.

*** Kitüntetett tisztek.** A király Jozsef Wladimir 70. gye-beli alezredesi újlág, Berencz György ugyancsak 70 ik gye-beli tart. hadnagyot pedig első ízben a Sigonm Laudisszal a kardok adományozása mellett tüntette ki. Zurek Károly 70. gye-beli százados a vaskoronarend III. osztályát kapta az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és eredményteljes magatartásáért. Azonkívül megengedte, hogy báró Berg Armin 7 ik huszárezredbeli ezredes a vaskoront I. osztályát, Rom Ernő 101. gye-beli százados pedig a vaskoront II. osztályát elfogadják és viseljék. báró Sennyei Ferenc 7. huszár ezredbeli hadnagyot a legfelső dícsérő elismeréssel tüntette ki a kardok egyidejű adományozása mellett. Sós Lajos 101. gye-beli főhadnagy és Nee Tivadar 37. gye-beli tart. főhadnagy újlág a legfelső dícsérő elismeréssel lettek kitüntetve.

*** Előbelép a mozi-illeték.** A miniszter tudvalevőleg a viglami adóról szóló szabályrendeletből törölte a színházi előadások utáni, valamint a mozi engedélyezési díjakat. A színházjegyek után tehát nem fizetnek adót, de a mozijegyek után ki lehet vetni az adót, ezek az új mozi engedélyezése után nem szedhet díjat a város. A randolat többi intézkedései-

nek végrehajtására már most intézkedhetik a város. A tanács tegnap tárgyalta a leiratot s elhatározta, hogy a városi közgyűlés után nyomban, tehát már március 9-én megkezdik a mozi és más mulatónyok után a díjak szedését.

*** Kongregációi élet.** Az Urak Mária-kongregációja ma este fel 7 kor tartja rendszeres összejövetelét a szokásos helyen.

*** Megsebesült hadapród.** Buchter Zoltán hadapród, Buchter János pénzügyőri főbites fia, mint értesülünk, az ésszaki harctéren megsebesült. A karján érte egy lövés s Lembergben megoperálták. A szép tehetségű ifjut, ki bátorságával a harctéren kitűnt, jelenleg a lesonci kórházban ápolják.

*** Ma megkezdik az oktatást a községi iskolákban.** Ezelőtt két héttel Nagyvárád város tanácsa tudvalevőleg az összes községi elemi és polgári iskolákban beosztotta az előadásokat. Az iskolák beosztását részben a fizetésanyaggal való telkerekedés, de még inkább az tudokotte, hogy a tanulók egyrésze betegsége, egyrésze pedig lébbeli és téliuha hiánya miatt úgy sem járt iskolába. A tanács által elrendelt tanítási szűnet tegnap véget ért s ma, esütörtökön, március 1-én az összes községi polgári és elemi iskolákban megkezdődik az előadások. Erre nézve a községi iskolák felügyelő-igazgatója a következő értesítést ad a ki:

Értesítem az érdekelte szülőket, hogy a tanítás holnap, március 1-én az összes községi elemi és polgári iskolákban megkezdődik. Nagyvárád, 1917 február 28. Réz Mihály, felügyelő-igazgató.

*** Halálozás.** A máv. nagyváradi tisztikarának gyászosa van: dr. Bagossy Kálmán máv. fogalmazó, Bagossy Béla nyug. máv. ellentér fia, hosszas szenvedés után, élete 32. évében elhunyt. Halálát ösvegye, kis leánykája és nagy rokonainak gyászolja. Temetés tegnap, február 28-án nagy részvét mellett ment végbe Biharon.

*** Adományok.** A Vörös Kereszt Jobbkéz osztály céljaira a következő adományokat kaptuk: A mezőbikszási róm. kath. iskolától 50 koronát, Kisnarajka községtől 43 drb. ócska ruhazsákot, az Ó. utcai leányiskola III. osztályától 45 drb. ócska ruhazsákot és Mariakövics Sándorától képes folyóiratokat. Minden adományokat hálaesen köszönjük. Vörös-Kereszt Jobbkéz osztálya.

*** Toronyiék a táblán.** Szőnyeglopás miatt állítottak a törvényesek előtt az összes Toronyi Mihály lemerő betörő, akkor égen házmeester. Grósz Mór hordár, Wégnér Mór és Flegmann Dávid kereskedők. Toronyit 8 havi, Grószot 4 havi fogházra ítélték, a kereskedőket felmentették. A királyi tábla Harmathy Károly kuriai bíró elnökletével tárgyalta ezt az ügyet. Baróthy Pál főügyész helyettes vádbeszéd: után Toronyi büntetését 1 évi fogházra emelte fel, az ítélet egyéb részait helyben hagyta.

*** Adomány a vak katonáknak.** Özv. Örvös Géza és Tenkőri 8 koronát küldött hozzájuk a vak katonák részére meghalt férje nevére emlékére visámegráltás címén. Gyűjtésünk ezzel 3785 K 37 fillérra emelkedett. Rendeltetési helyére juttatjuk.

*** A tengeri és árpa örlése.** Tudomására hozzuk a város közönségének, hogy tengerinek árpával keverten való feldolgozása a 3652/1916. M. E. számú rendelet értelmében tilos. Nagyvárád, 1917 február 27-én Rendőrkapitányi hivatal.

*** A paprika és pótkávé postai forgalmának korlátozása.** Nagyvárád város rendőrkapitányi hivatala a közönség tudomására hozza, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 76598—1915. szám alatt kiadott rendeletét kiterjesztette mindennemű (nyars, szárított, őrlött vagy felhasználásra bármely más módon elkészített) paprikára és mindennemű cikóriákból, cukorrépából, gabonaszeméből vagy más terményből akár őrlésmentes alakjában, akár más alakban előállított pótkávéra. Ebből folyólag paprikának és pótkávénak postai csomagokban az ország területén kívül fekvő helyre való szállítását és ilyen tartalmú csomagoknak a postára való feladását további rendelkezéséig eltiltotta Nagyvárád, 1917 február 25-én. Rendőrkapitányi hivatal.

*** Az ipariszkolai előadások megkezdése.** Tudatom a t. tanonctartó master urakkal, hogy az ipariszkolai előadások március hó 1-én — esütörtökön — a szokott helyen és időben ismét megkezdődnek. Szüts László iparisk. igazgató.

*** Halálos végű villamos baleset.** Tegnap délután a 22. számú villamos az Aradi-úton előtette Schwartz Lipótné 70 éves Szacsavay utca 64. szám alatt lakó magánasszonyt. Az öreg asszony az Aradi-úton egy liter tejet vásárolt, visszafelé jövet, nem hallotta meg a villamos erős csengését és éppen mikor közvetlen közelségbe ért a kocsi, át akar haladni a sínekre. A kocsi előtette, minak következtében súlyos külső és belső zúzódásokat szenvedett. A mentők beazállították a kózkórházba, de még utközben meghalt. A helyszínen Bíró József rendőrfogalmazó, Méhes Lajos detektív, majd dr. Malissa Géza vizsgálóbírósegéd jelent meg. Magállapítást nyert, hogy a kocsi vezetői Szabó Albertet nem terheli gondatlanság.

*** Nem métermázsa, hanem kilógram.** A Bihar megyei gazdasági egyesület tegnap igeazgatóválasztmányi üléséről írtuk, hogy a miniszter 70 métermázsa buzárt és 500 métermázsa tengeri vetőmagot küldött. Az egyesület közli velük, hogy csak kilógram és nem métermázsa a küldött vetőmag sulya.

*** A csödbíróhágon.** Bolcas Ágoston dr. jegyző (a belépő hírlapíróhoz): Megnyissam a csödbt ön ellen? Parancsol?

— Nem, inkább az antant ellen nyissam, csödbt.

— Még nem lehet, még fizetékpes, de türelem a nyárig tessék várni. Biztos csöb.

*** Tavaszi hernyóirtás.** A hernyók és más élőlények kötelező tavaszi irtása tárgyában felhívom a kert, illetve szőlőtulajdonosokat, hogy kereljék, illetve szőlőkben található gyümölcsfákra a hernyófészkek, lepkefészkek, vértetők, darázs-fészkek tavaszi irtását azonnal kezdjék meg, még pedig a fák rügyeinek fakadása előtt, de legkésőbb március hó végéig kötelezők elvégezni. Az irtási munkálatokat hatóságilag ellenőriztetem s ahol mulasztás tapasztalható, ott az irtási eljárás a mulasztó költségére hatóságilag fog eszközöztetni s azonfelül az illető 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel is sújtani fog. Nagyvárád, 1917 február 26. Rendőrkapitányi hivatal.

*** A vasanyagok beszerzése.** A magyar kir. Miniszteriumnak 465/1917. sz. rendelése értelmében a rendőrkapitányi hivatal értesíti az érdekelteket, hogy a vasanyag beszerzéséhez szükséges nyomatványok (Rendőrség, I. emelet 18. számú szoba) Darabanth Ferenc rendőrségi irodavezetőnél szerezhetők be. Nagyvárád, 1917 február 27. Rendőrkapitányi hivatal.

Francia-angol tanácskozás Calaisban.

Budapest, február 28. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik: Hét-főn és kedden Calaisban a franciák és az angolok konferenciát tartottak, amelyen részt vett Briand francia miniszterelnök, Lloyd George angol miniszterelnök, s több francia és angol tábornok.

Az angol élelmezési miniszter munkajavaslatára.

Budapest, február 28. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: Az angol élelmezési miniszter javaslatot tett, hogy a hétnek mind a 7 napján dolgozzanak. A vasárnapi munkát a templomban a szószékről kell elrendelni, éjjel-nappal szántani, a munkásokat nem kell katonai szolgálatra behívni, polgári és katonai foglyokat kell gazdasági munkára felhasználni, a katonai szolgálatot teljesítő csapatokkal fontos mezőgazdasági munkát kell végeztetni, a munkákra nőket rekvirálni, a kiszáradásokat támogatni kell, minden gazdaságban motoros ekéket kell használni, hogy a sötétség beálltával acetylénlámpa világítása mellett tovább lehessen dolgozni.

Egy angol halászflootta pusztulása.

Budapest, február 28. (Saját tudósítónktól.) Bernből jelentik: A Matin jeleni, hogy egy német buvárhajó a napokban megsemmisítette egy egész angol halászfloottát.

Olasz fedezékek megsemmisítése.

Olasz harcász. Budapest, február 28. (Hivatalos.) A tengermentési arcvonalon a tüzérségi tevékenység mérsékelt határok között maradt. R. pülők a görzi grófságban sikeresen dobtak bombákat az olasz csapatállásokra.

Marmolatától délre tüzünkkel rajtaütöttünk az ellenség Ombretta állásain és 2 gényt 1 lőszerraktárt és az olaszok fedezékeit megsemmisítettünk.

Délkeleti harcász. Budapest, február 28. (Hivatalos.) Biztosító csapataink Maliktól északnyugatra szétgrasztoltak egy ellenséges osztagot.

*** Uj hadnagyok.** A király népfelkeltő hadnagyokká léptette elő a következőket: Strich Miklóst, Steiner Ernőt, Butyky Tibort, dr. Grünwald Lajost, Echner Vilmost, Kriszán Ferencet, Visáczky Tivadart, Andróczy Józsefet, Mátyás Richárdot, Durkó Ferencet, Garsi Sámuelit, Márkus Pált, Szent tornyal Andrást, Terék Károlyt, dr. Fenyvesi Jenőt, Pollák Imrét és Forgács Bélát.

*** Adomány a Bölcseide Egyesületnek.** A Nagyváradi Takarékpénztár a nagyváradi Erzsébet Bölcseide Egyesületnek, korábban tett alapítványának gyarapítására, 50 K-t adományozott.

*** Tilos a hadifogolytól ruhát venni.** A hivatalos lap közli a miniszterium rendeletét, amely szerint a hadifogolytól ruházati cikket csak a fogolytábor parancsnokának engedélyével szabad vásárolni, vagy egyéb módon megszerezni.

*** A szobor.** (A Vigadó mozgó új slágere.) Egy szimbolikus művésziessen szép dráma címe A szobor. A drámát, amely a filmpiac népszerűségét köztöltő felülmúlást kellett, a Vigadó mozgószínház igazgatósága megszerezte előadásra és ma, csütörtökön és pénteken mutatja be. A főszerepért Maria Carmi játssza, az ünnepelt művésznő. A két órás kiegészítő műsor többi száma is vonzó érdekesség.

*** Keresnek egy pianót, vagy kisebb zongorát.** Cim a kiadóban.

*** Kétség, hurut, rokedtség és nyálkásodás ellen gyors és biztos hatású az a Farkas féle hurut szelétke.** Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-váradi, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

*** Gyönyörű rózsás arca a nő legszébb díszje.** Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megőcsellhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltűntet a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagy-váradi, Rákóczi-ut 7/B. Rimandózy-palota.

IRODALOM

A Katolikus Szemle februári száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Köszöntő: Balanyi György dr. Kelet és a keleti népek újabb irányzatai. Mosony Lipót dr. Természettudományi szemle. Bognár Csill dr. Ó hova menekültek? Költemény. Paly István Erdőben. Lelkem. Költemények. Külföldi folyóiratok szemléje. Cs. Magyar folyóiratok szemléje. Könyvismertetések és bírálatok: H. St. Caamerlain: Politische Ideal. Ism. Hasvéth József. Eduard Wegheiser: Die Franzosen u. Wir. Ism. Petrik Béla dr. Nagyfejő Gabriella: A kisdud Járusól nevezett Terézia Karmelita apácának önéletrajza. Ism. Várkonyi Fiedl dr. Szabó Vándor: Az egyház társadalmi szerepe tárgy köre. Ism. Zublerki Aladár dr. Mezős Domonkos: Szemléltető hitelismertetések. Ism. Tóttósy Miklós dr. Pieskál Tamás Rudolf: A magyar királyi kegyuri jog fejlődése és jellege L. R. dr.

A Szent István Akadémia Értekezése 2. számában a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: A Tudomány, közeletről osztály felolvasásai: Szent János Apokaliptika és a világ-örömelem. Kivonat Székely István előző felolvasásából. A történelem, jog és társadalom tudományok osztályának felolvasásai: Az aranytulla és revisió. Kivonat Erdélyi László r. tag felolvasásából. A nyelv és széptudományi osztály felolvasásai: A Domor-tudó érdeme a magyar irodalom megalapozásában. Vörösmarty Dániel o. tiszár előadása. A mennyiség, természetudományi osztály felolvasásai: Konstans görbület felület a Bolyai-féle geometriában. Vörösmarty C. előadása: Ismeretere. A görbék abszolút elmélete. Sütök József r. tag előadásának ismertetése.

Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) február 27. száma a következő tartalommal jelent meg: Hamvazó szerda. deák. — Tristia. r. — Versek Gáspár János. — A százszentendős kalendárium (Regény.) Boros Ferenc. — A kép. (Elbeszélés.) Kédár László. A tenger mélységeiben. Pilóts. — Szívesen ítélek. — (Regény.) Irta: René Bazin; fordította Kálmán György. — Kultúra. — Hétfői hétre. — Szarkesztói ismeretek. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szarkesztóság és kiadóhivatás: Budapest, I. Fehérvári-ut 15. szám. Előfizetési ára 10 korona. Mutatványzámmal készséggel küld a kiadóhivatás.

A „Vasárnapi Ujság” február 25. száma sok érdekes heroldéri képekkel, melyek bemutatják a mindentelő heroldériken folyó életet, ritka szép képekkel mutatja be a Nemzeti Múzeumban rendezett heroldéri emlékkiállítását. Szépirodalmi olvasmányok: Pékár Gyula regénye, Szabolcsai Mihály verse, Szöllösi Zsigmond története, Bann Lily regénye. Egyéb költemények. Szurmay Sándor honvédelmi miniszter képe a német lovagrendnek a háborúban tett szolgálatairól a rendezett hetilapban. A háború napjai. Irodalom és művészet. Szarkesztói. Heroldálás, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatásában (Budapest, IV., Egyetem-ut 4 sz.)

SZINHAZ

Heti műsor

Csütörtök: Nap és Hold (Kezdete 7-kor)

Nap és Hold.

Kissé megakult Lecocq operettje, és nem annyira, hogy ma is a tudósok élvezet, sőt ez a régies árnyalat csak vonzóbbá teszi. Tulcsok helyett kollamas zene, az egyszerű mesében talv, de viszont a jóslást sohasem sűrű bonyodalomok és tréfák — nem ér néha ebbe a derűs világba visszatérő Helyes volt a Nap és Hold feltámasztása és nem fog ártani egyáltalán a Szépirodalmi házműsorát még több hasonló repitáció élénkíteni. Már csak az is érdekes, ha egy-egy olyan felfedezés rábukkanunk, mint amit tegnap rányitott egy kuplában Szarkesztói: ugyan ki gondolta volna, hogy Budapestnek a részeg és züllött földről anyagot szelkelt dalának eredeti zenéi motívumai a Nap és Holdban találhatók fel? Lám, máj jők a Lecocq papa felig elfeledett operettje. A közönség elfeledi, de a zeneszerzők nem.

A két nő főszerepben Zsigmondy Annának és Vigh Maudnak volt szép sikere.

Bikafival együtt az első felvonás végén ós-
kelt teremtők különösen sikerült. Szigeti
humora sok derűs perest szerzett. Tarnai
éneke megfelelt, játéka azonban erős ked-
veltség érte. Kisebbszerepekben Habár
Lola, Dissa és Ivánfi ügyeskedtek.

A Nap és Hold. A színházi közön-
ség nem csak a legnagyobb rokonszenvvel
fogadta a Nap és Hold tegnapi estélyi
előadását, hanem a kedves visszatekintésnek
az igazi gyönyörűségével is amely régi,
feladatnemtől szép idők már letűnt prima-
donna nagyságait elevenítette fel. Mert vala-
mikor elsőrangú parádi szerep volt Manola,
amelyet felszen, üdén hozott most új kö-
nyvben. Sz. Zsigmond Anna és forró szub-
lim-sikerek biztos forrása Batrix, akit a
reprezentáció sikerrel Vigh Manó személye-
sített. A bemutatón szembemutató tegnap
előadásán a pompás szórakozó közönség
lelkes tapsokkal honorálta az őszies sze-
replőket és a Nap és Hold szereplőket ked-
vező fogadtatása garantálja, hogy ma este
is szívesen ház gyönyörködik majd a kitűnő
előadásban.

A színházi előadások (a vasárnap es-
télyi kivételével) fél nyolc órakor kez-
dődnek.

Az Orveggy kisasszony legköze-
lebb pénteken este kerül színpadra.

A Muzikus lány. Vasárnap este a
színház műsorának egyik legkedveltebb ope-
rettje: a Muzikus lány kerül színpadra,
amelynek iokális nevezetessége különösen
Sz. Zsigmond Anna nevéhez fűződik. A
Szigeti színház népszerű énekesnője a
Muzikus lány címszerepében aratta bőszöges
szerepének legértékesebb primadonna babá-
rait és vasárnap este is 6 játéka a Muzikus
lány címszerepét a pompás operettis többi
szereplőiben Vigh Manó, Szobani Margit,
T. Pogány Janka, Bihari Sándor, Tompa
Béa, Bikafi Lajos és Sik Rezső lép-
nek fel.

Délutáni előadások. Szombaton
délután Kárpáthy Zoltán, a Jókai Mű hi-
res regényéből dramatizált kitűnő színpadi
előadás, vasárnap délután pedig a köz-
kedvelt Schuberth operett: a Hívom a
kisasszony kerül színpadra.

A Kék róka. Tegnap adta hírül a
Szigeti színház vezetősége, hogy a jövő
hétfői műsorra tüstén Hercegogh Ferenc
kitűnő vígjátékát: a Kék róka-t és ma már
megkezdte a színházi titkári irodájában és
a pénztárnál a helyek előjegyzését iránt sz-
áradat. A Kék róka próbát már erősen foly-
nak és a szereplők minden igyekezetükkel
fáradoznak a pompás darab nagyváradi si-
kerének biztosításán.

NYILTÉR.

Heti árjegyzék:

- HADI MOZSÁR PORCELLÁN ÜTŐVEL . 6 K
- China ezüst kenyér kosár fogóval . 5 K
- China ezüst cukor tartó fogóval . 5 K
- China ezüst vaj tartó fogóval . 5 K
- China ezüst cukor kosár fogóval . 5 K
- China ezüst gyümölcs állvány állal . 5 K
- China ezüst dohányzó készlet tálcával . 5 K
- China ezüst gyümölcs kosár színezve . 5 K
- Alpaca torta állvány majolika betéttel . 5 K
- Alpaca kenyér kosár majolika betéttel . 5 K
- China ezüst talpas állvány színes üveggel . 5 K
- Majolika vizes kancsó színezve . 5 K
- Majolika tészta tál színezve 6 tányérral . 5 K
- Majolika virágváza színezve roccoco . 5 K
- Befőttes készlet színes roccoco 6 tányérral . 5 K
- Befőttes állvány színes 6 tányérral . 5 K
- Likőr készlet tálcával aranyozva 6 szem . 5 K
- Boros készlet roccoco aranyozva 6 szem . 5 K
- Sörös készlet roccoco aranyozva 6 szem . 5 K
- China ezüst talpas gyümölcs állvány . 10 K
- Mosdó készlet fayence színes roccoco . 10 K
- Gyermek mosdó készlet színes felszerelve . 10 K
- Fűszer készlet színes felszerelve állvánnyal . 10 K
- Teás készlet színes aranyozással 6 szem . 12 K
- Kávés készlet színes aranyozással 6 szem . 12 K
- Feketekávés készlet tálcával színes 6 sz. 12 K
- Ebédő készlet sz. aranyozással roccoco 6 sz. 36 K
- Ebédő kész. sz. aranyozással roccoco 12 sz. 80 K

Konyha felszerelések, zomán-
cozott acél főző edények, Evő-
eszközök, kávéházi és von-
dégző felszerelések.

Répkészítés, ablak üvegezés
gyorsan és pontosan előnyös
árban készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés
Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Kereskedelmit végzett
hadmentes segédkönyvelőt
több évi irodai gy-
akorlással keressünk.
Levélbeni ajánlatot
Komlós Testvérek
üveg és porcellán nagy-
kereskedés Zöldfa-utca 13.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

VIGADÓ

mozgó színház
Nagyvárad, Fekete Sas-Passage.

Csütörtök, péntek, szombat

A SZOBOR

drama 3 felvonásban.

MÁRIA CARNUVAL a főszerepben.

A DON JUAN

vígjáték.

VIGADÓ mozgó- színház	Csütörtök A szobor drama 3 felv. Előadások kezdete: Szombaton, va- sárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 6-kor.
URANIA mozgó- színház	Csütörtök Afrodite drama 3 felv. Előadások kezdete: Szombaton, va- sárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 6-kor.
APOLLÓ mozgó- színház	Csütörtök Bokém világ színmű 4 felv. Előadások kezdete: Szombaton, va- sárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 6-kor.

Mindenféle vidéki megrendeléseket azonnal szállítunk.

Telephon 92. sz.

Alabástrom szappan

legjobb és legtisztább anyagokból készül, kitűnően habzó, igen tartós, teljesen lugmentes finom szappan kellemes illatánál fogva általánosan elvan terjedve

1 db ára 3 kor. 50 fillér.

EMIR

keleti hajfestő

legszebb fekete, vagy barna színre fest néhány perc alatt minden haját, bajuszt és szakált. Teljesen ártalmatlan. Használata egyszerű és a festés igen sokáig tart. Óvakodjunk utánzatoktól csak **EMIR** névvel ellátott dobozokat fogadjunk el.

1 készlet ára 3 kor. 50 fillér.

Ha szeplőjétől és pattanásoktól meg akar szabadulni, ha üde, friss arcot akar, úgy használjon

alabástrom arczerémet

kétféle minőség van forgalomban nappali és esteli használatra

1 tégely ára 1 kor. 30 fill.

Fenti szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

FACIPÓ-GYÁR

Haas Lipót

LINOLEUM

NAGYVÁRAD

RÁKÓCZI-UT 5. SZÁM.

Cipőfelsőrész bőrből,
talp és sarok fából.

Nagyság: 27-28, 29-35, 36-39, 40-48.
Ár: 14.-, 16.70, 18.40, 24.-K.

DETAIL

ENGROS

Eladó

Kórház-u. végétől 10 perc távolságra jobb oldalon 1900 □ méter szőlő és gyümölcsfával beültetett területen 3 szoba, veranda, konyha, kamara, pince és melék épülethől áló ház házsz. 171. 7. Asztalos Jenő.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtott ágyak eredeti gyári árakon kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558

Szőlőtörkölyt

kiégetett vagy kiégetetlen állapotban legmagasabb árban vásárolunk.

Moskovits Mór és fia
Részv. Társ. Kolozsvári-u.

IZSÁK LIDIA

előrendő üzletszalon

Nagyvárad,

Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda

telephelyen.

Fűzőket a legújabb divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kéz fűzőkben egyszeres tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett előzőkre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilárd és minőségi művészműveket egyedül szállítjuk.
Telefon: 11-53.

Az Erzsébetligeten lévő 4 ujj földszintes házban egy és két szobás lakások mellékkel

helyiségekkel május hó 1-re kiadó.

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bemer-tér 8.

Eladó ház és szőlőbirtok!

Előnyös fizetési feltételek mellett egy magas földszintes ház és 3-8 tized hold szőlő eladó. Közelebbi felvilágosítás Sal Ferenc-utca 25. sz. alatt szereshető.